

RØROS KOMMUNE

Lovforvaltning plan, miljø

Sabima
Mariboës gate 8

0183 OSLO

Røros, 12.08.2022

Vår ref.	Løpenr.	Arkivkode	Saksbehandler	Deres ref.
22/1544-2	9901/22	K12	Ragnhild Trønnes	

MELDING OM DELEGERT VEDTAK - SØLENDET NATURRESERVAT – DISPENSASJON TIL INNSAMLING AV SOPP– SABIMA – RØROS KOMMUNE

Saken er behandlet som delegert sak nr. **200/22**.

Følgende vedtak ble fattet:

Med hjemmel i naturmangfoldloven § 48, har Røros kommune fattet følgende vedtak: Sabima v /Even W. Hansen og Edvin W. Johannesen, gis dispensasjon til innsamling av sopp i Sølendet naturreservat. Innsamlingen skal skje samsvar med søknad.

Vilkår for dispensasjonen:

1. Dispensasjonen gjelder for 12-15 august 2022.
2. Det skal kun tas prøver som er nødvendig for å gjennomføre prosjektet.
3. Det skal vises hensyn til plante- og dyrelivet under aktiviteten, og da særlig sjeldne plantearter slik som for eksempel svartkurle.
4. Ferdsel må skje hensynsfullt. Motorferdsel er ikke tillatt.
5. Det skal tas hensyn til annen aktivitet og forskningsprosjekter i området. NTNU Vitenskapsmuseet/ v Dag Inge Øyen vil være tilstede i området på angitte datoer og skal kontaktes ved ankomst for avklaring (tl)
6. Tillatelsen må medbringes under feltarbeid og forevises oppsynet på forespørsel.

Vi gjør oppmerksom på at dette vedtaket er fattet i medhold av naturmangfoldloven. Søker er selv ansvarlig for å innhente eventuelle andre nødvendige tillatelser.

Sakspapirer:

08.07.2022 VS: SØKNAD SØLENDET

12.08.2022 SØLENDET NATURRESERVAT – DISPENSASJON TIL INNSAMLING AV
SOPP– SABIMA – RØROS KOMMUNE

Bakgrunn for saken

Det vises til søknad datert 24.06.2022, der Sabima søker tillatelse til å bruke Sølendet i forbindelse med kartlegging av storsopper i Norge. Søknaden ble sendt til

EATNEMERNAIDRE
/ VERDENSNAV

INDUSTRILJE
/ INDUSTRI

KULTURVE
/ KULTUR

Post- og besøksadresse
Bergmannsgata 23
7374 RØROS
Telefon: 72 41 94 00

Org.nr: NO 939 898 743 MVA
Bankgiro: 4280.05.23022
Postgiro: 0801.59.20301
postmottak@roros.kommune.no

Vaerien Vuelie
Pulsen i fjellet

Statsforvalteren i Trøndelag, og først tilsendt kommunen 08.07.2022. Det refereres til søknaden:

Sabima samarbeider med Norges sopp- og nyttevekstforbund (NSNF) om kartlegging av storsopper i Norge, og bidrar med det å dokumentere mangfoldet av sopp i Norge. Sabima mottar kartleggingsmidler fra Miljødirektoratet og Artsdatabanken til styrking av våre aktiviteter.

I den forbindelse skal vi arrangere soppfagkurs for soppkartleggere fra hele Norge i Trondheim sopp- og nyttevekstforening.

Det blir rundt 35 personer som skal delta på fagkurset, de fleste amatørmykologer, men også noen fagmykologer.

Det er ønske om å gjøre innsamlinger innenfor Sølendet naturreservat i Brekken. Innsamling er ofte nødvendig for kritisk granskning og artsbestemmelse av sopper. Beleg har også framtidig vitenskapelig verdi, og kan brukes til taksonomisk forskning og i DNA-analyser. Vi søker med dette om innsamlingsstillatelse for sopp i Sølendet naturreservat i Røros kommune.

Tillatelsen skal gjelde for Sabimas kursholder Even Woldstad Hanssen og Edvin Wilhelm Johannesen. Tillatelsen skal kun gjelde sopp og for tidsrommet 12.-15. august 2022. Det blir kun en mindre gruppe, maks åtte personer som skal besøke Sølendet. Det skal kun samles materiale som er nødvendig for bestemmelse og dokumentasjon. Det er en forutsetning at innsamlet materiale innlemmes i samlingene ved Naturhistorisk Museum ved Universitetet i Oslo, eventuelt også noe i Vitenskapsmuseet, NTNU, Trondheim. Førdig bestemt materiale blir registrert i Artsobservasjoner/Artskart og dermed tilgjengeliggjort for allmenheten.

Vernemål og områdebeskrivelse

Sølendet naturreservat ble fastsatt ved kgl. res. Av 27.09.1974, og utvidet ved Kronprinsreg. res. av 21.12.1990. Forvaltningsmyndigheten er lagt til Røros kommune. Søknaden anses ikke av prinsipiell betydning, og behandles derfor delegert. Formålet med fredningen er å «bevare et større slåttemyrområde med en særlig rik og egenartet vegetasjon og flora som har særskilt vitenskapelig og pedagogisk betydning, samt å bevare enkelte plantearter som er sjeldne eller som har særlig plantegeografisk interesse».

Sølendet dekker et areal på ca. 3 200 da, der halvparten består av myr (hovedsakelig rikmyr), en fjerdedels engskog og resten hei eller heiskog. Området har flere natur- og kulturhistorie verdier, er svært artsrikt og har i flere tiår vært sentral i ulike vitenskapelige prosjekter i regi av NTNU og Vitenskapsmuseet. Et av hovedfokusene for forskningen er effekten av slått på vegetasjonen, og det foreligger en egen skjøtselssplan for området som angir konkrete planer for gjennomføring av slått som skjøtsel. Både landskapsbildet og artsrikdommen, som er en del av verneformålet, er kulturbetinget gjennom aktiv skjøtsel av området, og SNO utfører årlig skjøtsel her.

Hjemmelsgrunnlag

1. Forskrift om Sølendet naturreservat, Røros kommune, Sør-Trøndelag.
2. Naturangfoldloven (nml) §§ 8-12 og 48

Juridisk grunnlag

Iht til verneforskriften for Sølendet naturreservat er det forbudt å fjerne vegetasjon, men et unntak for innsamling av bær og matsopp (jf kapittel V).

En del av verneformålet er den vitenskapsbaserte og pedagogiske betydningen som området representerer, og reservatet har vært et område interessant for forskning og undervisning siden oppstarten. I forskriften er det åpnet for å dispensasjon til vitenskapelige undersøkelser, men denne konkrete dispensasjonsregelen ble opphevet ved innføring av naturmangfoldloven, og §48 i naturmangfoldloven vil være gjeldende (jf. nml §77)

Iht. til nml. §48 kan dispensasjon gis dersom tiltaket ikke er i strid med verneformålet og ikke vil påvirke verneverdien nevneverdig. Dispensasjonsmuligheten i nml. § 48 skal være en sikkerhetsventil, som skal fange opp uforutsette eller spesielle/særlige tilfeller. Hjemmelen skal ikke brukes til å utvide rammen for vernevedtaket ved at det rutinemessig gis dispensasjon til tiltak/aktiviteter som i utgangspunktet er forbudt. At vilkårene er oppfylt gir ikke krav på tillatelse. Det er opp til kommunen å vurdere om søknaden gir grunn til å gi dispensasjon fra verneforskriften i dette tilfelle. Det vises i den forbindelse til Miljødirektoratets rundskriv om forvaltning av verneforskrifter, der det står at nytten av et forskningsprosjekt må vurderes opp mot omfanget av eventuelle inngrep eller tiltak og de ulemper forskningen ellers medfører. Det er først og fremst aktuelt å gi dispensasjon til tiltak når det er nødvendig for forskning. Det vitenskapelige motivet bak vernet vil kunne begrunne en mer liberal dispensasjonspraksis når det ikke er tale om etablering av faste anlegg (ny infrastruktur) eller terrenginngrep i verneområdene.

Vurdering

En vesentlig del av verneformålet i Sølendet er å bevare områdets vegetasjon som anses som særlig artsrik. Området har siden oppstarten i 1974 vært en del av forskningsfeltet til NTNU Vitenskapsmuseet, og kunnskaen og dyre- og planteliver anses som tilstrekkelig (jf nml §8), slik at føre-var-prinsippet ikke kommer til anvendelse (jf nml §9).

I vurderingen av om det i aktuelle tilfelle bør gis tillatelse til omsøkte innsamling av sopp, legges det særlig vekt på at innsamlingen er til vitenskapelig formål og at forvaltningsmyndigheten får styrket kunnskapen om verneverdiene i naturreservatene. Videre vektlegges det at det kun skal samles inn et relativt begrenset antall prøver. Inngrepet anses som å være av begrenset omfang og det vurderes som lav risiko for at innsamlingen av disse prøvene vil medføre en belastning for verneverdiene i reservatet. Videre legges det vekt på at innsamlingen foretas i regi av Sabima, noe som ansees som et formål med stor samfunnsnytte.

Videre ansees det at tiltaket på denne bakgrunn ikke strider med de overordnede målsettinger for verneområdet. Formålet med innsamlingen ansees å være i en særstilling som tilsier liten eller ingen konsekvensvirkning for fremtidig dispensasjonspraksis. Fylkesmannen mener det ikke legger grunnlaget for en utvikling som på sikt kan skade verneinteressene. Etter hva kommunen kjenner til, er ikke disse naturreservatene utsatt for annen vesentlig negativ og relevant påvirkning, og det settes vilkår for samtlige som søker dispensasjon på bakgrunn av kartlegging/forskning i området. Tiltaket anses å være av begrenset karakter. Prinsippet om økosystemtilnærming og samlet belastning, jf. nml § 10, ansees med det som ivaretatt.

For å unngå unødvendig belastning er tiltaket begrenset innenfor en bestemt tidsperiode, samt å ikke innhente mer materiale enn nødvendig. Prinsippet om at kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver (nml § 11) anses ikke som relevant for saken, og prinsippet om miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder (nml § 12) anses som ivarett ved at gitte vilkår oppfylles.

Tiltaket vil etter kommunens vurdering ikke stride mot verneformålene eller påvirke verneverdiene nevneverdig. Fordelene med aktiviteten anses på denne bakgrunn som større enn ulemperne de vil medføre for verneområdene. Området representerer et areal som over flere år har blitt skjøttet for å ivareta et slåtteleandskap, og med det tilhørende interessant biologisk mangfold. Tidligere, og pågående, undersøkelser i området har hatt et hovedfokus på særlig moser og karplanter, og mindre på sopparter, og det anses som gode muligheter å gjøre funn av stor interesse for området som helhet. Villårene for å kunne innvilge dispensasjon med hjemmel i nml § 48 anses på denne bakgrunn som oppfylt.

Det gjøres oppmerksom på at vedtaket vil bli registrert i Miljøvedtaksregisteret.

Klageadgang

Dispensasjonen er å anses som et enkeltvedtak etter forvaltningslovens kapittel VI, og kan påklages innen tre uker fra den dag du mottar dette brevet. En klage bør være begrunnet, og sendes til Røros kommune, Bergmannsgata 23, 7374 Røros.

Med hilsen

Ragnhild Trønnes
Naturforvalter

Kopi:
Statsforvalteren i Trøndelag
Miljødirektoratet